

ningsforslagene, at de have været dødfødt. Det forekommer mig altsaa, at man til den modsatte Side kan rette den Paamindelse, at man dog heller ikke skal benytte Forventningen om en fremtidig Kirkeforfatning, til at styde alle de kirkelige Lovgivningsarbejder bort, for hvilke der viser sig Trang. Grunden, hvorfor jeg ikke kan stemme for den foreliggende Dagsorden er, fordi der staaer, at Lovforslaget ikke er tilberedt, idet jeg dog meget gjerne indrømmer det Uforskellige i, at Kirkens Organer blive hørte, men nødvendigt er det ikke. Det er heller ikke Tilfældet, som der staaer, at denne Lov griber dybt ind i de kirkelige Forhold. Ved Loven om Sognebaandets Løsning skete der vistnok et temmeligt dybt Indgrib i de kirkelige Forhold, men kunde den Sag afgjøres uden en Kirkeforfatning og uden en særlig Betænkning, saa kan nærværende Sag, naar den tages saaledes, som den af Ordføreren og et andet Medlem af Udvalget er foreslaaet, ogsaa afgjøres. Det forekommer mig, at det fremgaaer ganske klart af Loven om Sognebaandets Løsning, at den har faaet en ikke ganske correct Titel. Sognebaandet er ikke løst ved den, det er Præstebaandet, Tvungen til at benytte den i det Sogn, hvor man boer, ansatte Præst, der er løst. Men den øvrige Forbindelse med Sognet og Sognekirken og Medlemmernes Deelagtighed i de almindelige Gjelder og Forpligtelser til disse er ganske uforandret. Dette vil sees af Lovens § 6, hvor det hedder: „Den Mand, der har løst Sognebaandet, vedbliver fremdeles at høre til sit eget Sogns Præst og Kirkebetjente alle kirkelige Afgifter, der hvile paa Eiendom og Næringsbrug i Sognet, saasom Tiender eller Tienders Vederlag, Smaarebøvel, Nannest og deslige faste Indtægter paa Landet, saavel som Præstpenge i Kjøbstæderne. De nuværende Præster og Kirkebetjente vedblive derhos at oppebære Høitidsoffer samt kirkelige Accidentser, ogsaa for de Handlinger, hvortil deres Tjeneste ikke begjæres, saalange de vedblive i disse. Men efter deres Afgang fra disse erlægges Høitidsoffer og Accidentser alene til den Præst, til hvem de Paagjældende have sluttet sig, saavel som til vedkommende

Kirkebetjente i denne Præsts Sogn. Den, der har løst Sognebaand, er altsaa ikke udttraadt af al Forbindelse med Sognet, og hans Ret til at benytte Sognets Kirke har ikke lidt noget Skaar derved, at han har valgt sig en anden Sjælesørger, thi han vedbliver som sagt at høre Tiende og Arbejde eller Penge til Kirken og skal til Sognets Kirkegaard, naar den skal udbedres, betale sin Andeel. Den Enkelte maa da ogsaa have Ret til at benytte Kirken, ikke naar hele Sognet skal bruge den, men naar den ikke bruges; han maa have den samme Ret som den, der ikke har løst Sognebaandet, og da man aldrig har hørt, at det har været Sogneboerne formeent, at faae Daab eller Vielse udført paa den Tid, ingen Anden benyttede Kirken, saa bør det heller ikke være dem formeent, efterat Sognebaandet er løst. Det er en fuldkommen urigtig Ansættelse, den ærede Nigsdagsmand for Bornholm (Mossin) har, at man kun har Ret til Kirken igjennem Sognepræsten. Præsten er ikke Kirkens Herre, men Kirkens Tjener. Der er en Talebrug, der har bidraget meget til at udbrede denne falske Forestilling, idet Præsten sædvanlig siger: „min Kirke“, ligesom han siger „min Kænestol“ eller „mit Skrivebord“. Han skulde sige „vor Kirke“, thi det er Menighedens Kirke og ikke Præstens, der kun er Kirkens Embedsmand. Det patriarcaliske Forhold er ophævet ved Sognebaandets Løsning, efterat det i lang Tid har været foretaget og har gjort Skade. Men man vil ikke ret være ved det, og man kan endnu skjule det ved at sige; dette og hiint Medlem har rigtig nok forladt mit Sogn, men for de Andre bestaaer det uforandret; men man kan ikke skjule det længer, naar det af Sognet udttraadte Medlem tør benytte en anden Sjælesørger i Sognets egen Kirke. Det patriarcaliske Forhold, tilveiebragt paa en naturlig og fri Maade, er smukt og gavnligt, men opretholdt ved kunstige Midler, ved en foretaget Lovgivning, gjør det kun Skade.

Jeg kan ikke slutte mig til Fleertallet, deels fordi det udtaler Noget, der efter min Mening ikke er rigtigt, og deels fordi det blot udtaler, at Forberedelse savnes, men ikke bekræftes, at der er Trang til en saadan Lov, og ikke udtales